

CAPVT I.

QVIBVS rationibus Copernici hypotheses fiant consentanea. Et explicatio hypothesis Copernici.

ETSI piū est, statim ab initio huius de Natura disputationis videre, an nihil Sacris Literis contrarium dicatur: intempestiuū tamen existimo, eam controuersiam hīc mouere, prius atque solliciter. Illud in genere promitto, nihil me dicturum, quod in Sacras Literas iniuriū sit, & si cuius Copernicus mecum conuincatur, pro nullo habiturum. Atque ea mens mihi semper fuit, inde à quo Copernici Reuolutionum libros cognoscere cœpi.

Cum igitur hac in parte nulla religione impediret, quò minus Copernicum, si consentanea diceret, audirem: primam fidem mihi fecit illa pulcherrima omnium, quæ in cœlo apparent, cum placitis Copernici consensio: vt qui non solum motus præteritos ex vltima antiquitate repetitos demonstraret, sed etiam futuros antea, non quidem certissimè, sed tamen longè certius, quàm Ptolemæus, Alphonsus, & cæteri, diceret. Illud autem longè maius, quòd quæ ex alijs mirari discimus, eorum solus Copernicus pulcherrimè rationem reddit, causamq; admirationis, quæ est ignoratio causarum, tollit. Nunquam id facilius docuero Lectorem, quàm si ad Narrationem Rhetici legendam illi author & persuasor existam. Nam ipsos Copernici libros Reuolutionum legere non omnibus vacat.

Atque hoc loco nunquam assentiri potui illis, qui freti exemplo accidentariæ demonstrationis, quæ ex falsis præmissis necessitate Syllogistica verum aliquid infert. Qui, inquam, hoc exemplo freti contendebant, fieri posse, vt falsæ sint, quæ Copernico placent hypotheses, & tamen ex illis vera *φαινόμενα* tanquam ex genuinis principijs sequantur.

Exemplum enim non quadrat. Nam ista sequela ex falsis præmissis fortuita est, & quæ falsi natura est, primùm atque alij rei cognatæ accommodatur, seipsam prodit: nisi sponte concedas argumentatori illi, vt infinitas alias falsas propositiones assumat, nec